

1.Wandelroute Landgoed TerWorm,

Kasteel TerWorm, Hoeve Den Driesch, ± 3,7 km

Deze wandelroute is geschikt voor rolstoelen, scootmobielen en kinderwagens.

De route is geheel verhard, grotendeels vlak(slechts voor een klein gedeelte licht hellend).

Afkortingen R = rechts L = links Rd = rechtdoor

Het volgen van de route is geheel op eigen verantwoording.

Het meenemen van een mobiele telefoon is altijd aan te raden.

Toegankelijk terras en MIVA toilet zijn aanwezig bij Hotel Van Der Valk. Honden zijn toegestaan op het terras en in de bar. Niet in het restaurant. Blindengeleidenhonden/ assistentiehonden mogen wel in het restaurant.

Er is een MIVA toilet bij Kasteel TerWorm. Het terras heeft een trapje met 3 treden. Er is een oprijplaat aanwezig, maar deze is wel redelijk steil. Enige hulp is waarschijnlijk nodig. Honden zijn niet toegestaan. Blindengeleidehonden/ assistentiehonden wel.

Opmerkingen, veranderingen of onjuistheden kunt u melden op de website van de Cliëntenraad Gehandicapten Heerlen (www.clientenraad-gehandicapten-heerlen.nl).

14-08-2020, Ank Gerrits

Vertrekpunt: parkeerplaats Van Der Valk Hotel Heerlen,
Terworm 10, 6411 RV Heerlen

Hotel Van Der Valk heeft een rolstoelingang en een MIVA toilet. Wil je vóór of ná de wandeling iets eten of drinken, dan is dat hier mogelijk.

Vanaf de parkeerplaats sla je R. af, tussen de pilaren door, en kom je op een verharde weg met aan weerszijden een fiets-wandelpad.

Deze weg is niet autovrij (bezoekers/gasten van restaurant/hotel TerWorm). Aan weerszijden van deze weg staan bankjes.

Aan de R. zijde ligt een gerestaureerde boerderij, waar mogelijk iemand van de Van der Valk familie woont.

Verderop aan de R. kant ligt een landgoed imker en nog iets verder aan de R. kant staan weer bankjes.

Je slaat de 1^e weg L. in. Je ziet de toegangspoort van Kasteel TerWorm voor je liggen.

Het kasteel maakt deel uit van het gelijknamige Landgoed TerWorm. Het kasteel is bekend sinds de 14e eeuw en werd bewoond door diverse adellijke families. In de 18e eeuw (1767) werd het kasteel gerestaureerd, en werd voor het kasteel een tuin in Franse rococostijl aangelegd.

Eind 19e eeuw (1891) kreeg het kasteel zijn huidige uiterlijk. Gedurende het grootste deel van de 20e eeuw was het kasteel en het bijbehorende landgoed in handen van de Oranje-Nassau Mijn. Onder het landgoed ligt het gangenstelsel van de voormalige kolenmijn. Op het kasteel woonden in die periode opzichters, kunstenaars, de boswachter en de badmeester. Bij het kasteel lag in die tijd een groot openluchtzwembad, waar hele generaties Voerendalers en Heerlenaren hebben leren zwemmen. Na de mijnsluiting stelden overheidsbestuurders en de ON voor om een grootschalig pretpark te stichten op het landgoed.

De Heerlense bevolking liep deze pretparkplannen in 1983 letterlijk en figuurlijk onder de voet in een groots opgezette en breed gesteunde protestmars. In de laatste decennia van de twintigste eeuw raakte het kasteel erg in verval, tot het opgekocht werd door hotelketen Van der Valk. Deze restaureerde het kasteel in de periode 1997-1999. Nu is er een hotel en een restaurant gevestigd.

Je kunt hier iets eten of drinken. De bar is rolstoeltoegankelijk, het terras heeft een drietal treden. Oprijplaat (redelijk steil) is aanwezig.

Enige hulp kan nodig zijn.

Een MIVA toilet is aanwezig.

Het hotel heeft één rolstoeltoegankelijke kamer.

Honden zijn niet toegestaan. Blindengeleidehonden/ assistentiehonden wel.

Je vervolgt de ingeslagen weg en ziet aan je R. zijde het kasteel met de mergelstenen boogbrug uit 1843 naar de hoofdingang.

Aan de L. zijde liggen De Oranjerie en de Kasteeltuinen in rococostijl, met een fontein. Door deze tuinen kun je wandelen. De meeste paden zijn half verhard met kiezelsteentjes.

De Oranjerie is een officiële trouwlocatie van de Gemeente Heerlen.

Je vervolgt de weg en gaat over een brug met een wit hekwerk. Hier onder stroomt de Geleenbeek. Op het bord vind je gegevens over de waterkringloop van de Geleenbeek.

Aan de R. zijde lag het natuurzwembad TerWorm (1920-1984). Het zwembad is teruggegeven aan de natuur en het kwelwater heeft daar samen met de natuur een stukje oerbos gevormd, met watervogels en amfibieën.

Aan de L. zijde lag de fietsenstalling van het zwembad.

Je vervolgt de verharde weg en ziet op een gegeven moment de grote, oude plataan voor je.

Deze plataan staat bekend als: De 'dikke eik' van TerWorm. Mogelijk is de boom ouder dan 250 jaar. De bevolking ziet er al jaren een 'dikke eik' in, wat gezien de naam van de weg (Eikendermolenweg) niet zo verwonderlijk is.

De plataan is circa 30 meter hoog en heeft een stamomtrek van 5,65 meter.

De Troostboom van TerWorm is waarschijnlijk rond 1749 aangeplant door graaf Vincent van der Heyden, genaamd Belderbusch, die toen eigenaar van Haus Terheyden in het Duitse Pannesheide en Landgoed TerWorm was. De aanleiding was waarschijnlijk de geboorte van zijn zoon Karel Leopold van der Heyden Belderbusch, die van 1749 tot 1826 leefde. Door de jaren heen verwierf de boom zijn reputatie als Troostboom, waar mensen bidbriefjes neerlegden.

Bij de plataan staat een bankje.

Je laat de plataan L. liggen en vervolgt de weg (Koekoeksweg); een fiets/wandelroute.

Bij de T splitsing ga je R. af. Even verderop staat aan de L. kant een bankje. Voor je zie je de voetbalvelden van R.K.V.V. Weltania.

Je neemt de eerste weg R. en gaat het fietspad op.

Verderop staat aan de L. kant weer een bankje. De weg vervolgend kom je langs Hoeve Den Driesch aan je R. zijde.

Deze eeuwenoude hoeve (1733) is één van de pachthoeves, die bij Kasteel TerWorm hoorden.

Het was een grote hoeve, waarvan nu slechts een klein gedeelte is overgebleven, dat onder Natuurmonumenten valt en gerestaureerd wordt.

Hier ontspringen twee bronnen, waarvan het water via een beekje door het bos achter deze hoeve, naar het oude openluchtzwembad loopt.

Aan je L. kant loopt een autoweg.

Je vervolgt het fietspad en komt bij een T splitsing, waar je R. af gaat.

Je gaat alsmaar rechtdoor en komt dan weer op dezelfde weg, als waar je gestart bent. Je laat het kasteel R. liggen, vervolgt de verharde weg met het fiets-wandelpad aan weerszijden en komt uiteindelijk weer terug bij de parkeerplaats van hotel Van Der Valk; het startpunt van de wandeling.